

Motion till riksdagen 2025/26:1790

av Marie Nicholson (M)

Åtgärder mot ålderism i arbetslivet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och vidta åtgärder för att motverka åldersdiskriminering i arbetslivet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige står inför en demografisk förändring där fler lever längre och i bättre hälsa. Samtidigt är arbetskraftsförsörjningen en av de största utmaningarna för vårt land. För att klara välfärden, stärka konkurrenskraften och trygga tillväxten behöver fler kunna och vilja arbeta längre.

Trots detta finns starka tecken på att ålderism – fördomar och diskriminering på grund av ålder – utgör ett påtagligt hinder. Undersökningar visar att redan vid 40 års ålder minskar chanserna att kallas till intervju, och många äldre upplever att de sorteras bort på grund av sitt födelseår snarare än sin kompetens. Diskrimineringsombudsmannen rapporterar återkommande om ett högt antal anmälningar om åldersdiskriminering i arbetslivet. Kostnaderna för samhället uppskattas till miljarder varje år i form av lägre sysselsättning, uteblivna skatteintäkter och tidigare pensionsuttag.

Det ska löna sig att arbeta, och fler måste ges möjlighet att bidra längre. Då kan vi både möta arbetskraftsbristen och värdera den erfarenhet som äldre arbetstagare besitter.

Samtidigt måste arbetsgivare ges förutsättningar att anställa rätt kompetens utan onödiga hinder. Det behövs därför en riktad översyn av hur lagstiftning, tillsyn och incitament kan stärka möjligheten för äldre att delta i arbetslivet. En sådan översyn bör bland annat analysera:

- Hur diskrimineringslagens skydd mot åldersdiskriminering kan tillämpas mer effektivt.
- Om DO:s uppdrag och resurser behöver förstärkas för att tydligare hantera åldersärenden.

- Hur arbetsgivare kan uppmuntras att behålla och rekrytera senior kompetens, exempelvis genom utbildning, kompetensöverföring och flexibla anställningsformer.
- Vilka hinder som finns i trygghetssystem och regelverk som motverkar att fler arbetar längre.

Ålder ska inte vara en anledning att stängas ute från arbetsmarknaden. En modern arbetslinje måste gälla hela livet.

Marie Nicholson (M)